

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Učinkovitost varstva pred invazivnimi tujerodnimi vrstami

Revizija smotrnosti poslovanja
Revidirano obdobje: 1. 1. 2016 do 1. 6. 2018

Biotsko raznovrstnost ogrožajo invazivne tujerodne vrste.

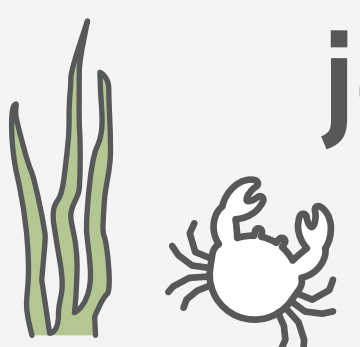

16 invazivnih tujerodnih vrst iz evropskega seznama je bilo do sedaj zaznanih na območju Slovenije.

Za njihov vnos je odgovoren človek.

nutrija, pižmovka, severnoameriški rakun, rakunasti pes, riba psevdorazbora, raki (signalni, močvirski škarjar, trnavec), želva popisana sklednica, volovska žaba, žlezava nedotika, sirska svilnica, kudzu, orjaški dežen, zahodna račja zel, nilska gos

Biotska raznovrstnost Slovenije je 2. najvišja v Evropi

- IZUMIRANJE LOKALNIH VRST
- VPLIVI NA ZDRAVJE
- ŠKODA NA INFRASTRUKTURI
- ŠKODA V KMETIJSTVU
- PRENAŠALCI BOLEZNI
- ŠKODA V GOZDARSTVU
- ŠKODA V RIBIŠTVU

Za varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami sta **odgovorna** predvsem **Ministrstvo za okolje in prostor** ter **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**.

Kako je zastavljen sistem varstva pred invazivnimi tujerodnimi vrstami?

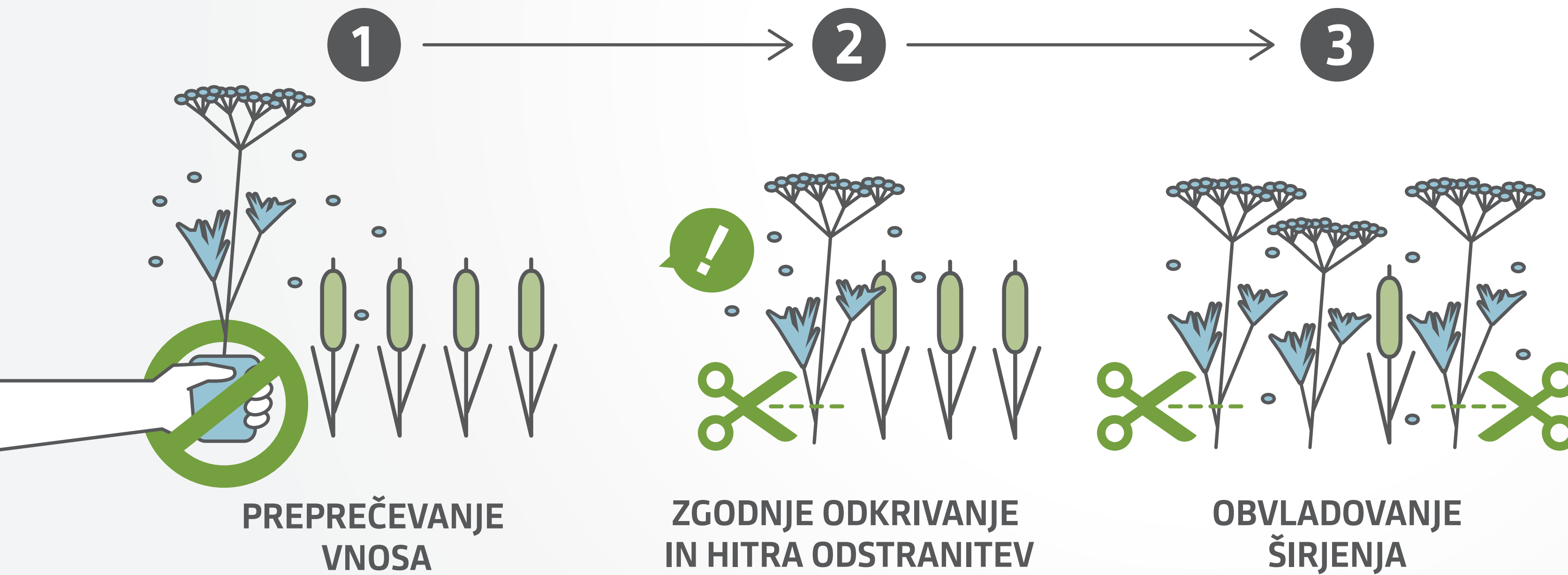

Leta 2015 je na ravni EU pričela veljati uredba, ki predpisuje ukrepe za preprečitev vnosa nekaterih invazivnih tujerodnih vrst in ukrepe za omejitev širjenja tistih, ki so že prisotne v naravi.

EVROPSKI SEZNAM

49 invazivnih tujerodnih vrst

Leta 2019 v Sloveniji še vedno niso določene pristojnosti in odgovornosti za izvajanje sistema.

1

Preprečevanje vnosa

- Kljub odsotnosti pravnih podlag so **deloma določene poti vnosa in širjenja**.
- Obstaja **tveganje**, da ne bo pravočasno **sprejet akcijski načrt** za obravnavo prednostnih poti.
- **Kazni** so določene le **deloma**.

Preprečevanje vnosa je za državo in naravo **najcenejše in najbolj učinkovito**.

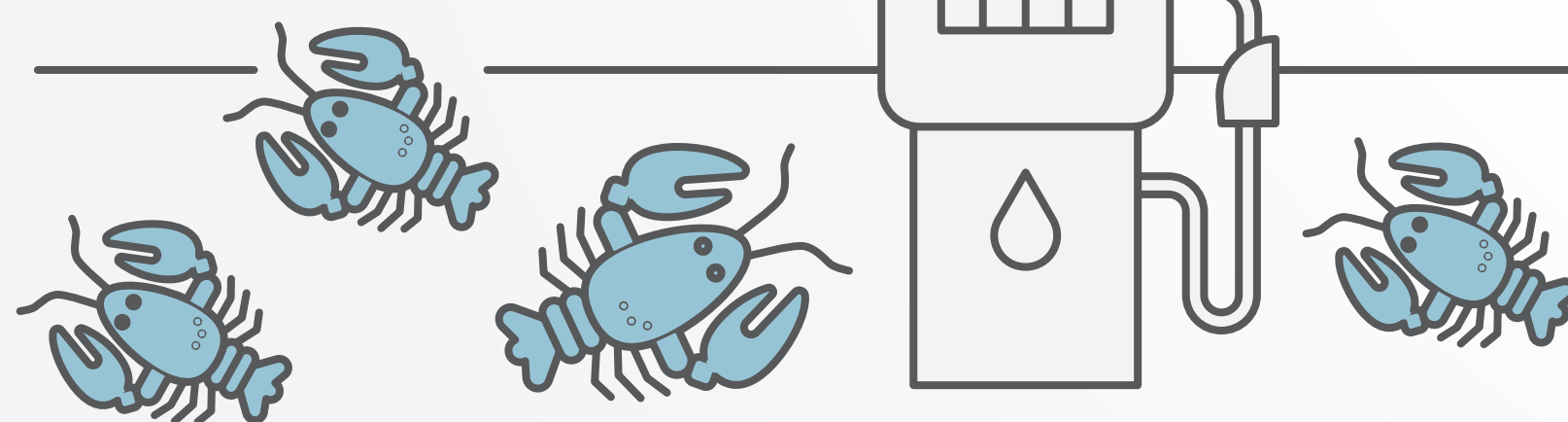

2

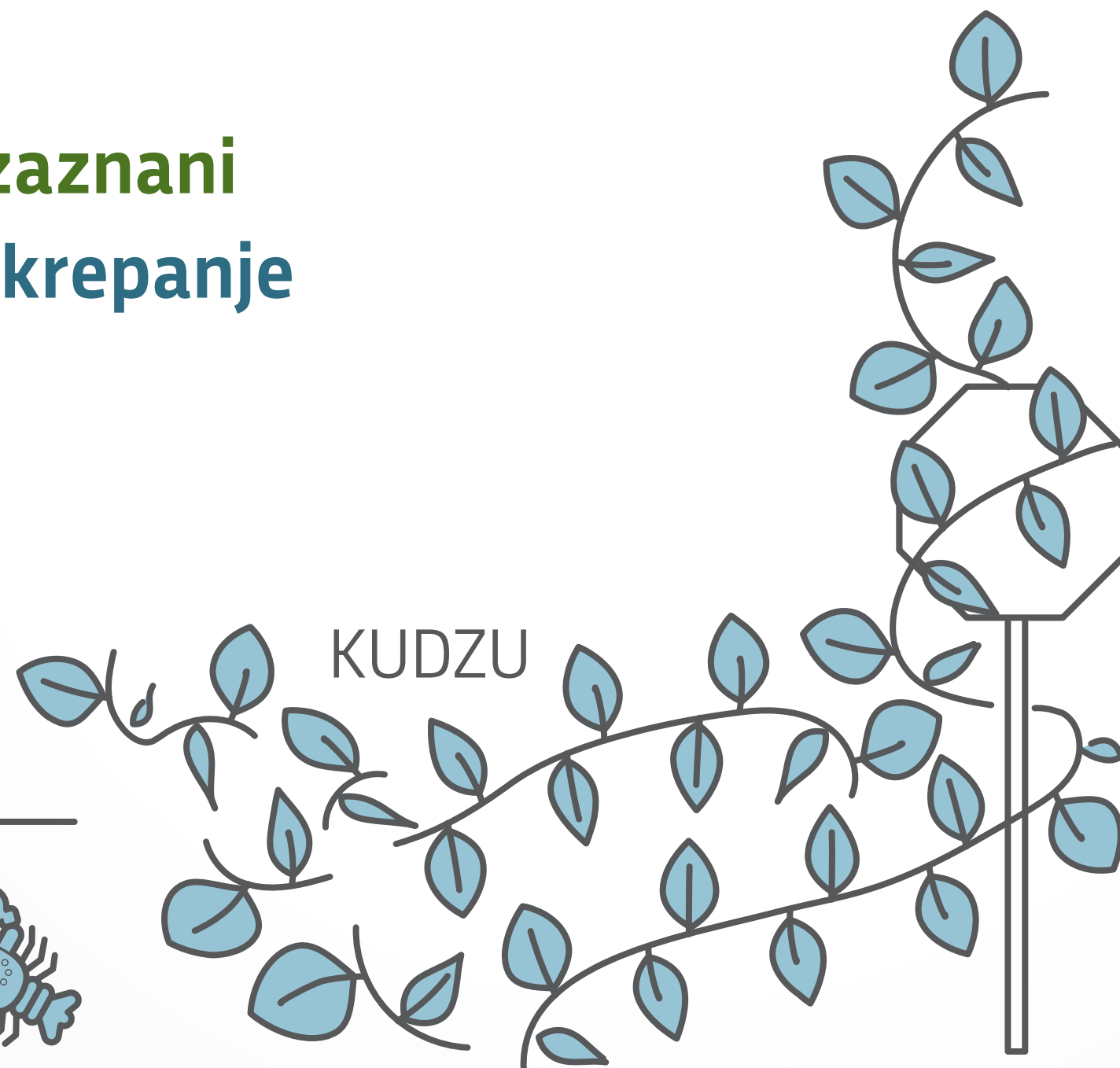
Zgodnje odkrivanje in hitra odstranitev

- Med revizijo sta bili **na novo zaznani 2 invazivni tujerodni vrsti** – ukrepanje bi lahko bilo **bolj učinkovito**.

MOČVIRSKI ŠKARJAR

KUDZU

- Podatki o invazivnih tujerodnih vrstah **se zbirajo**, vendar **razpršeno**.
- Kljub **odsotnosti pravnih podlag** se **hitro odstranjevanje izvaja**.
- Sistem je** zaenkrat še **neenoten** in le **delno učinkovit**.

ODPRTA VPRAŠANJA

Koordinacija s centralne točke Ministrstva za okolje in prostor?

Hitra izvedba javnih naročil?

Ukrepanje 24/7?

Nedoločeni viri financiranja odstranitve?

Kdo je odgovoren za odstranjevanje?

3 Obvladovanje širjenja

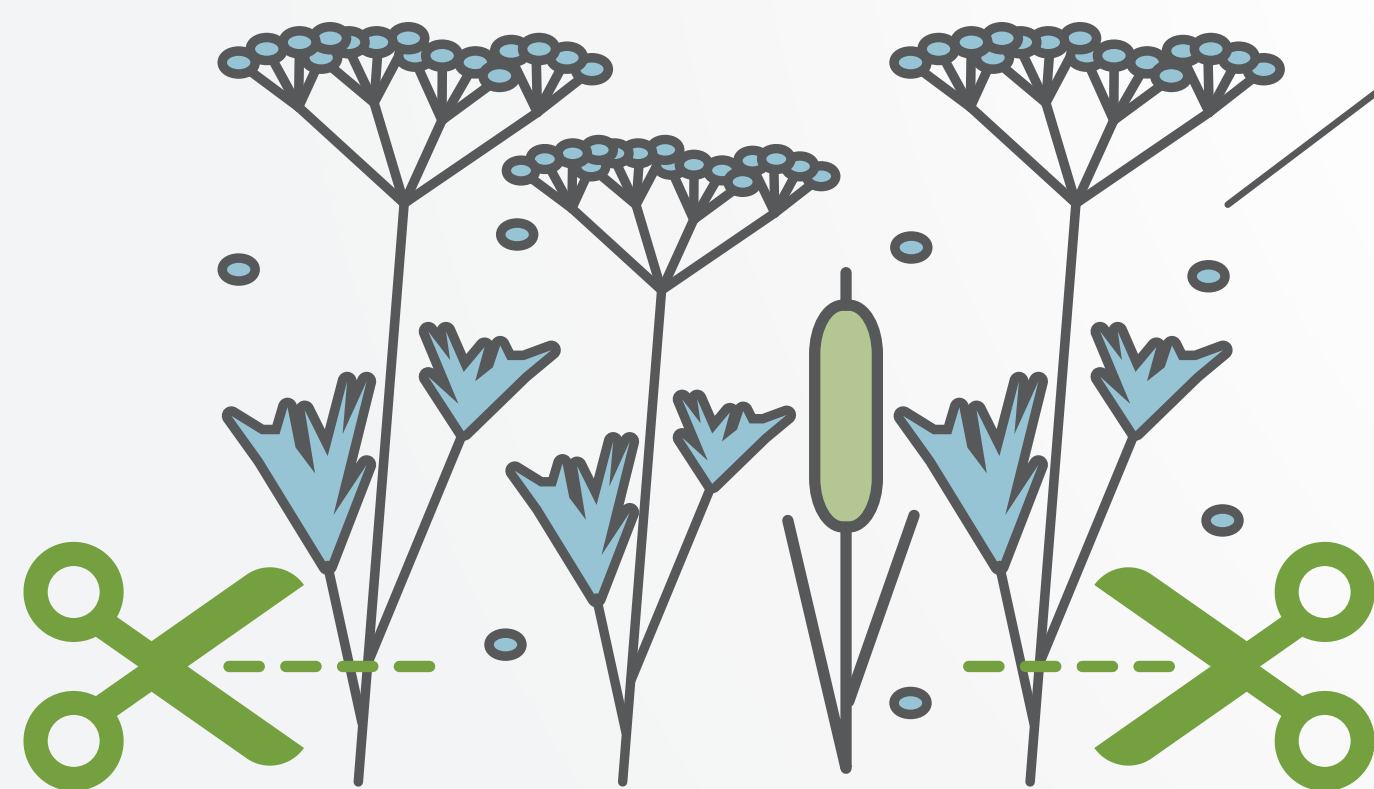
- Ukrepi za obvladovanje se izvajajo (zavarovana območja, upravljanje z divjadjo, ribami, projekti ...), vendar **nesistematično in le delno učinkovito.**

Za obvladovanje širjenja je **ključno aktivno sodelovanje** vseh deležnikov.

ORJAŠKI DEŽEN

Primer obvladovanja
le ene vrste 2011–2018:

17.500 €

ocenjeni stroški obvladovanja
orjaškega dežena v **Sloveniji**

1,85 milijona €

ocenjeni stroški obvladovanja
v nemški zvezni deželi Hessen, kjer
se je ta **že veliko bolj razširil**; površina
te dežele je primerljiva s Slovenijo

MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

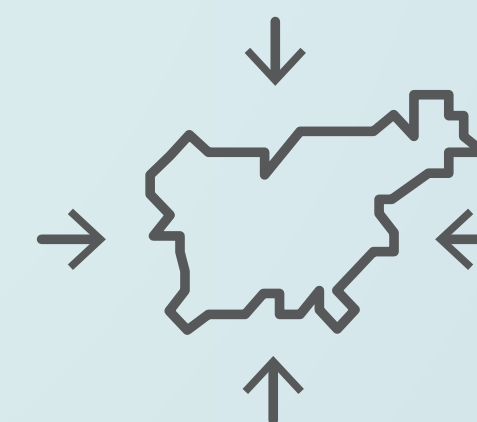

Ministrstvo za okolje in prostor in **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano** sta bila pri varstvu pred invazivnimi tujerodnimi vrstami **delno učinkovita.**

Na podlagi zahtev računskega sodišča je Ministrstvo za okolje in prostor že pred izdajo poročila pripravilo **načrte aktivnosti** za:

dokončanje
podlag za sprejem
zakonodaje

dokončanje
analize poti vnosa
in širjenja

vzpostavitev
celovitega sistema
nadzora

**Takošnja
odstranitev je ključna
za reševanje ekosistema.**

**Če zaznate invazivno
tujerodno vrsto, lahko
to sporočite prek
www.invazivke.si.**